რევოლუციის მუზეუმი
МУЗЕИ РЕВОЛЮЦИИ

პროლეტარებო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

ფასი სამი შაური

ტარტაროზი

№ 88 კვირა, 20 თებერვალი 1927 წ. № 88

50 მანეთი ამ სურათზე უკეთესი წარწერისათვის

(იხ. მე-15-ე გვერდი)

თანამედროვე

მხოლოდ შენ ერთს...

ქმარი უმღერის ცოლს

პაროდია.

მხოლოდ შენ ერთს რაც რომ ჩემთვის
მოუციათ ჯამაგირი,
მხოლოდ შენ ერთს, მხოლოდ შენ ერთს
მაგრამ მაინც შენ მიყვირი...

მხოლოდ შენ ერთს, რაც ჩემ ჯიბეს
ჰქონებია ოდეს ფული, —
მაგრამ მაინც ვერ შევსძელი,
რომ მომეგო შენი გული...

მხოლოდ შენ ერთს ყველა ჩემი
ჯამაგირი და „ზედმეტი“—
მაგრამ შენგან მაინც თავზე
მე მეცემა სახრე-კეტი...

მხოლოდ შენ ერთს, მხოლოდ შენ ერთს
რაც ვიშოვნე ყველაფერი..
მე როდესაც დარდი მახრჩობს,—
შენ დაცინვით ტკბილად მღერი...

შენი თავი ჩემთვის ტანჯვად
მოუცია მაღლიდან ღმერთს...
კარგი თუ რამ ნახე,— ა ბობ:
„მარტო მე ერთს... მარტო მე ერთს“ ..

მხოლოდ შენ ერთს წასვლა-წოსვლა,.
სიყვარული, სიხარული...
მე კი სახლში მარტოდ გდება,
სამსახურში სიარული.

მხოლოდ შენ ერთს, მხოლოდ შენ ერთს
პოეზია, ჰარმონია...
შენ რომ „წმინდათ“ დადიოდე
არა მჯერა, არ მგონია...

ვისურვებდი ვყოფილიყოთ
შენ შენთვის და მე კი ჩემთვის...
საფლავშიაც, აქაც, იქაც
შენ შენთვის და მე კი ჩემთვის...

ისელი.

პუშკინი თოვლის ფაფახში

ახლახან მის გარდაცვალებიდან 80 წლის შესრულების გამო

ლიტერატურული ამბები

დაისელის „საღამო“

ერთხელ „დაისელს“
როს შემოაკლდა
ჯიბის ქანქარი,
ველარ იყიდა
პაპიროსი და ჩაი შაქარი,
დაწვა მშიერი
და დაეკარგა
მას პოეტური
შნო და იერი...
ნახა სიზმარი:
დადგა „საღამო“
„უმსგავსოებით“
სავსე, „საამო“—
და შეადგინა
პოეტთა სია,
გულს მოეფინა
ვარდი და ია.
მეორე დღეს
შეთხზა აფიშა.
მეტრი მან სამი,
(არც ის გამოდგა
ამ დარგში ხამი).
ბივსო კასა,
მეტი არც ჩავა,
(პოეტთა შორის
გამოცხადდა
მხოლოდ ჩაჩავა)
აზვირთდა ხალხი,
როგორც მდინარე
ძველი იორი,
(თან დაიღრიჯა
ვითომ ეჭამოსთ
მყრალი ნიორი).
მე ვამოწმებდი:
მე ვამშვიდებდი.
— ნუ ღელავთ, ხალხო,
ეს ამბები
არ არის ერთი
და არცა ორი...
მაინც იძახდენ:
მოგვეცით ხელში
ჩვენ აფიორი.
(ნეტავ, რას ფიქრობს
ამის შესახებ
მწერალთ კავშირი,
ან სხვა ორგანო?!
ნუ თუ ყოველთვის
უნდა ატყუონ
ხალხი ბოგანო)?!

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ნოე ჩხიკვაძის წერილი

ხ. აბაშელს და ნ. ზომლეთელს

პოეტო—ძმებო!
რამ გადაგრიათ,
რით არ მასვენებთ
აქ მაინც ეულს?!
რატომ მიგზავნით
საქართველოდან პოეზიაზე
თქვენ სიტყვას სნეულს?!
დეე, იყვიროს
ხარმა მთებიდან—
და ლექსთა წყობა
თქვენ შეაზავეთ
ნაზი ხმებიდან.
ლექს ნუ ახრჩობს
წვრილი ამბები.—
ამას გიბრძანებსთ:
მე, პოეზია და
„წმინდა მამები“.
„ჩემი სტიქია
იყო წარმტაცი“...
სილარიბეში მე მომკლეს კაცი.
თქვენ მაღ, გეტყობათ,
კარგად ბრძანდებით,
მუდამ ქეიფობთ,
იძახით: „ურა“
ჩემ დროს კი ლექსებს
ბედი არ ჰქონდა
და მუსრს ავლებდა
მკაცრი ცენზურა,
მაინც ვიყავი
მუდამ „ბუნტარი“
არ იყო მაშინ,
თუმც გონორარი.

გრი.

ჩვეულებრივი ამბავი

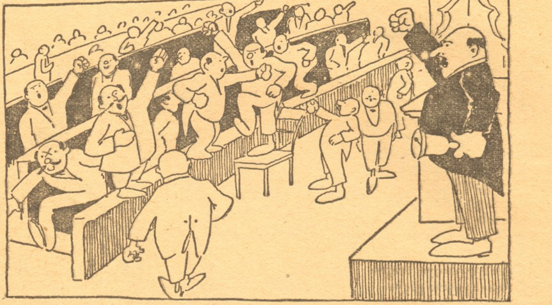

დეპუტატები: ჩვენ შეზღუდული ვართ პილსუდსკის რეჟიმით... ეს დაუშვებელია... პროტესტი უნდა გამოვუცხადოთ პილსუდსკის (ვიღაცა დაიყვირებს): პილსუდსკი მოდის...

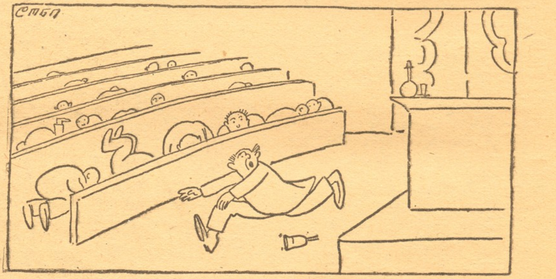

ამ სურათს წარწერა არ უნდა.

ქუთაისის თეატრი

გამარჯობა ტარტაროზო,
მოგიტანე ძღვენია;
შეიწირე შესაწირი—
ხომ არავის გრცხვენია!
სიმღერებში ძლიერ მიყვარს:
„ვაი-ვუი“-ს არია;
ქუთაისის დრამის საქმე
ნეტავი რამ არია?
რეპერტუარი ამ სეზონს
გაჭირვებით მიათრევს;
კიბოებს ფული ამძიმებს,
დეფიციტი თეატრებს.
ქუთაისის ჯამაათნო,
უნდა გითხრათ ერთი რამა,
რომ უდროოთ დაგვიბერდა
ჩვენი სახელმწითო დრამა.
მაგრამ მაინც იმედი გვაქვს
გამოჩნდება შტეინახი;
(არვის უთხრათ ეს ამბავი,
საიდუმლოთ შეინახეთ).
თუმცა ჯერ კი არავინ სჩანს,
დღეები დღეს მისდევს
გოძიაშვილი ამზადებს
მიშას „კონტრაბანდისტებს“
დადგმის სურვილი, რომ გქონდეს
არ კმარა მარტო ესაო;
სათქმელი ბევრი მაქვს, მარა,—
პარასკევია დღესაო.
სეზონი რომ ჩააბარეს
მანაგაძეს შოთასა;
ნეტავ ბარველი რა იქნა?
(იქნებ სადმე შფოთავსა).
ტაშტი გატყდა ხმა გავარდა,
მარა ეტო ნიჩავო;
დაგელოცა ზაკონ პრავა
მილიციის ნიჩაფო.
თეატრის წინ ბლომადა გვყავს
მოფუტურ-პოეტ ხალხია;
და თუ კიდეც ხულიგნობენ,
თქვენზე აშკარად ახია.
რა დასმაც რეპერტუარი,
ჩაბრინჯოს, ჩააფლავოსა;
„იგი წავა და სხვა მოვა
ტურფასა საბალნაროსა“.
ავჭალაში „ზაჰესია“
ლენინგრადში „ვოლხოვსტროი“
ძველს რომ ახალი სჯობია
რაზვე ამაზე სპორ სტოიტ?!
ჩორთ ვაზმი ჩუტ ნე პაზაბილ—
ჩიანელის „ბეთქილი“,
რომელიც რომ დადგმისაგან
შუა იქნა გახეთქილი.
ბეთქილმა სთქვა ჩირგვში ვზივარ,
არვინ მოვა ჩემზედაო;
გამწიეს და გამომწიეს
ჩამომკიდეს ჭერზედაო.
შოთამ სთქვა სახელქებულმა:
არ მომივიდა ძილიო,
რომელ პიესას მივადექ
გამოვუთხარე ძირიო.

ეპილოგი:

ნ. გოძიაშვილი:
ძველი გემი დაიღუპა!
შ. მანაგაძე:
ჯერ მთლად არ დაძირულაო!
დასი:
კმარა თეატრზე გალობა,
პერესიადკა ძირულაო.

რაგო.

მიმოხილვა

კაფეში დაგპატიჟებ,
ჩაის მოგართმევ რძიანს.
მიაქვთ ქუჩაში გიჟებს
„ამერიკანცკი ძია“.
რუსთველის თეატრს „ძიამ“
კარგი საქმენი უქნა...
ოპერის დეფიციტებს
გააქვს შურასთან ბუქმა.
თავში მაქვს ალბად თივა,
ტვინს არ სჭირია დამბა...
შუბლიდან ლექსი მდივა,
ბექვდას ვერ ასწრებს სტამბა.
სომნაბულელსა ჰკითხეთ—
ლექსს როგორ უნდა მოვლა.
მთვარეზე აფრენს იხვებს
წვერშეღებილი მოლა.
მუშათა თეატრს ეხლა
თავი ჰგონია ბერლინს...
ქართულ პიესებს ვერ ჰხნავს
მუხლები ბებერ მერნის.
მიაქვს ნახშირი ჭაკ ვირს...
„ტავარს დაუკლეს ცენა“.
იქ კატასავით ჰკივის
რადიო-გადაცემა.
ვფიქრობ ფულს ვინმე მომცემს,
ტვინში ვიჭედავ ლურსმანს,
და ხულიგნების კონცერტს
ეხლა უფასოდ ვუსმენ.
კინოებს ხალხი მისდევს,
ქალაქი ისევ შფოთავს;
თუ გინდა ნიძლავს მოგცემთ
— ძეგლს დაუდგამენ შოთას.
მიეცით მწერლებს „კორმა“,
წიგნებაის ბეჭვდის ნება...
ნელ-ნელა უკლებს ფორმატს
„საბჭოთა ხელოვნება“.
ქალაქს რა რიგად ათოვს,
ცა სჩანს გაბერილ ბუშტად...
ო, ძვირი ფასი „მნათობს“
უკარგავს ურიცხვ მუშტარს.
გათავდა ლექსი ასე
ამბის პირველი თავი.
გამოგიგზავნი სავსეს
მეორე ამბავს ნავით.

ბეჟან ხვლინცკი.

მოუთმენელი მშობელი

დედა: ეს არის შე მიწაგასახეთქო რომ ამბობდი გამგესთან ჩემი დაახლოვება კარგ ნაყოფს გამოიღებსო?!

ქალი: ახეც იქნება, დედი! ჯერ ხომ ცხრა თვე არ გასულა!

კახეთისაკენ მგზავრობა

(თოვლის გამო ტყვეობაში)

მატარებელი გასცდა ვაზიანის ქარბუქს და ნამქერმა ჩვენს უკან ჩაკეტა კარები. სადღეგრძელოებსა სვამს ხალხი, რომ გამოვცდით ჯოჯოხეთს. ჩვენთან ერთი დაბრანძული გლეხი ზის.

— სად მიხვალ ძმობილო?

— აი, იქით მივდივარ შენი ჭირიმე.

— მეც ვიცი რო იქით მიდიხარ, მაგრამ რომელი სოფლელი ხარ?

— ჩვენი სოფელი?.. რა ვი, მაგი პატრონი დედაც...

— გეშინიან შენი სოფლის დასახელება?

— რაზე უნდა მეშინოდეს, მანდ რა... მე ვიცი მადანი არ წამართოთ...

— როგორი თემალმასკომი გყავთ?—ვკითხავ მე.

— ნათესავი ხო არა ბრძანდები იმისი, შენი ჭირიმე?

— რაზე მკითხავ მაგას?

— იმაზე შენი ჭირიმე, რო თუ ნათესავი ხარ, ძაან კაი ბიჭია, მაგითანა კაცს დედა ადვილად ვერ გააჩენს.

— არა, მე ნათესავი არა ვარ, ისე ვკითხულობ.

— მართლა ბრძანებ?

მართლა.

— მართლა და მაგაზე მურტალ და გაფუჭებულ კაცს ეს ქვეყანა ვერ გააჩენს.

— მერე როგორ გაძვრა არჩევნებში მაგითანა კაცი.

— ქრთამი ჯოჯოხეთსაც გაანათებს შენი ჭირიმე, შენც რო დაიჭირო ხელში სველი ხელადა ყველგან გაძვრები. აი, შენი ჭირიმე იმდღეს იგრე მცემა...

— როგორ? გცემა?

— დიახ შენი ჭირიმე!

— მერე ციხეში არ ჩასვეს?

— ცემითვი რო კაცს ციხეში ჰსვამდნენ, ჩვენ სოფელში აღარავინ დარჩებოდა... ნათესავი ხო არა ხარ, შენი ჭირიმე, ჩვენი თემალმასკომისა?

ეროვნული ბიბლიოთეკა

— არა, არა, ნუ გეშინია... ინტელიგენცია როგორია? არ დაუახლოვდა ხალხს?

— ინტლიკლენცია შენი ჭირიმე ძალიან კარგი გვყავს. ძველ დროს ჩვენთან ლაპარაკიც კი ეთაკილებოდათ და ეხლა კი...

— ეხლა თქვენთან ერთად მუშაობენ, არა?

— არა, მუშაობისა კი რა მოგახსენოთ, აბა მაჭწავლებელმა და ექიმმა ჩვენთან როგორ უნდა იმუშაონ და ქეიფით კი ჩვენთან იგრე ქეიფობენ, რო კიდეც გვჯობიან. იმ დღეს ერთად დავითვერით, ექიმი მაჭწავლებელს შააჯდა, მე ექიმს და დიდხანს ეგრე ვიგორავეთ, ვიცინეთ, კაი დრო გავატარეთ. ძველ დროს შენი ჭირიმე ვინ მოგვცემდა ამის ნებას.

— მერე, არავინ აგიხსნით, რომ ეგ კარგი კი არა ცუდია?..

ავედით კიდეც სოფელში. ქეიფის ხმა ისმოდა. ერთ გლეხს ქორწილი ჰქონდა. ერთმა ერთი კაცი გამოიყვანა ქორწილიდან და ორღობეში დაუწყო ხმამაღლა ლაპარაკი.

— რატო არ იხდი „ნალოგს"? რა ხანია დრო გაგივიდა. მდიდარი ხარ, ფული გაქ, რაღას აგვიანებ?—მდიდარი სდუმდა და მხოლოდ ფუყურებდა „ნალოგის" მოამბეს.

— შენ არ გეუბნები, რატო არ იხდი „ნალოგს"?

მდიდარი ისევა სდუმდა.

კიდევ ბევრჯერ ჩასძახა მდიდარს ყურში და, როცა თავი მოაბეზრა ერთი და იგივეთი, მდიდარმა შეჰყვირა:

— ხო ჰხედავთ ხმა არა მაქვს, წადი და ვისაც ხმა მიეცით, ნალოგიც იმან მოგცეთო.

ეს რა თავხედი და ხელაღებული ხალხი ყოფილა! ვიფიქრე მე. ნუთუ ყურისმგდებელი არა ჰყავთ? ამდროს ქორწილიდან ვიღაცამ გამოიხედა; როგორც წესია სოფელში, დამიძახა:—მობრძანდი ძმობილო, ღვინო მიირთვიო.

შევედი ზრდილობისათვის და აღარ გამომიშვეს.

ქეიფის დროს ცხენებით ვიღაცები გაჩერდნენ გარეთ და შემდეგ დაუკითხავად შემოვიდნენ შინ. მხიარულად მოჟივჟივე ხალხი ისე გაიკანკა, თითქო ქორმა წამოუჭრელა წიწილებსაო.

— ალმასკომი მოვიდა. წყნარად წარმოსთქვეს.

სუფრის მასპინძელი შეიქნა თემალმასკომი, თამადაც გამოცვალა; თვითონ აიღო თამადობა და მოჰყვა სადღეგძელოებს. გრძელ-გრძელი „რეჩები" წარმოსთქვა, სადაც ბურჟუებსა და თავხედებს, ხალხის შემაწუხებლებს ლანძღავდა. ბოლოს ქალთა თანასწორობაც ადღეგძელა და ამ დროს პატარძლის დედამთილს გული მოეცა და გაბედულად უთხრა ძალად მაცხონე თამადას:

— რა გული გაგვიწყალე! თუ ჩვენი თანასწორობა გჯერა, პატივი მეცი და წადი აქედან, დრო თავისუფლად უნდა გავატაროთო.

— დიახ ქალთა თანასწორობა მჯერა და სწორედ მაგნაირი „აბიდისთვის" ისე გაგმათრახავ, როგორც მამაკაცსაო და სცემა პატარძლის დედამთილს.

ამაზე აყალ-მაყალი გახდა, და თემალმასკომმა მოითხოვა მასპინძლისაგან, ეტლი მომგვარე უნდა წავბრძანდეო. მასპინძელი საიდან მიიყვანდა სოფელში ეტლს და მოახსენა, თუ გნებავს ურემს შეგიბამო. ამაზე თემალმასკომმა ერთი კარგად მიტყეპა და გალეშილი წავიდა.

მე გადავწყვიტე მეორე დღესვე წამოსვლა ქალაქში. ჩავედი სადგურზე და მითხრეს, რომ მატარებელი სამგორს გასჭედია ყელში და ნიავი ნამქერს აყრისო.

ნუთუ ერთი დღე აქ დარჩენა მიწერია კიდევ? რა დავაშავე ისეთი?—ვეუბნები ჩემ თავს და ვბრუნდები სადგურიდან, თუმცა გული და გონება უკანა მრჩება.

ავედი ისევ სოფელში. გლეხებს ტყიდან აუარებელი ნედლი ხე-ტყე მოჰქონდათ.

— განა შეიძლება ამდენი ნედლი ხე-ტყის მოჭრა ტყეში? ხომ გაფუჭდა ტყე? ვკითხე ერთ გლეხს.

— რატო შენი ჭირიმე, მთელი წელიწადი თემალმასკომი ნებას არ გვაძლევდა და ერთი ჩხირი ვერ გამოვიტანეთ.

— ეხლა რაღად მოგეცათ ნება?

— რა ვიცი, მალე ახალი არჩევნებია და ისევ მე ამირჩიეთო.

ფეშანგი ფაშვბერტყაძე.

რაც მოგივა დავითა,

— ამ ზამთარს კარგი პირი უჩანს—მზიანი ამიდებია... ფეჩი და პალტო გავყიდე, ფული ავიღე და გადავკრავ...

ყველა შენი თავითა

— ნაკლებ არ იქნება... ხომ ხედავ როგორი ზამთარი დაიწყო?!

— შე ოჯახდასაქცევო, სამი დღის უკან ეს ფეჩი და პალტო მე მოგყიდე ხუთ მანეთად; შენ კი ეხლა ოც მანეთად გინდა მომყიდო?!

სახელგამი

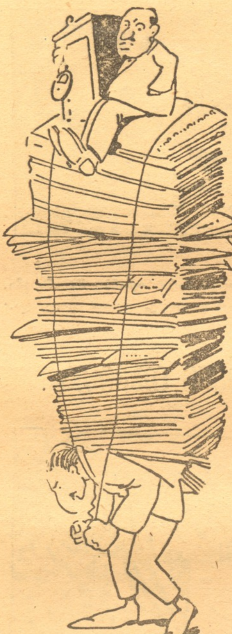

მიწიშვილი: ო, რა მძიმე ყოფილა ე'ს სალარო, თუმცალა შიგ არაფერია...

„ხმა ზეციდან“ (ლორთქიფანიძისა): გამხნევდი, გაუძელი... სამაგიეროთ მესამე სართულზე დაეზარებათ მწერლებს ამოსვლა და ჩვენაც მოვისვენებთ.

რეჟიმ ეკონომია
უნდა გავატაროთო.

—:—

ჯამაგირებს არ ვითხოვთ
რას გვერჩიან „საჩისტკავს“,
არ გვინდა პუდრა-დუხი,
არ ვაბეზრებთ ამით თავს.

—:—

არ გვჭირია ინდიგო,
შევიოტ-კოვერკოტი,
ჩვენთვის წუმპე-ტალახი,
რკოა და მწვანე ყლორტი.

—:—

ჩვენ პოჭოკებს მრავალჯერ
უვლია დიდი გზანი,
მაგრამ რძის ფულს არ ვიღებთ...
არც შევრო, არც კაზანი

—:—

თუმცა ცოლებსაც ვიცვლით,
მიჯნურობაც გვაქვს ხშირი
მაგრამ რით გავაკოტრეთ
ან ეპო, ან კავშირი??

—:—

არ ვხარჯავთ ათასობით,
არც „სტრახ-კასას“ ვაწუხებთ,
წლიურად ცამეტ გოჭს ვშობით,
მაგრამ რძის ფულს არ ვიღებთ...

—:—

არ ვითხოვთ შეებულებას,
ბახმაროს, არაზინდოს;
ორივ დაგვილოცნია
პორტფელი ვინც ხელთ იგდოს.

—:—

ხედავთ თუ ჩვენი საქმე
რა რიგად დაიბანდა
რაც მოდათ შემოიღეს:
შობის დღე და კალანდა...

გოჩა

ისკაპლენია

წერილი სოფლიდან

ნეტავი თუ საიდან
შემოიღეს ეს მოდა?!
ბევრმა გლეხმა გაყიდა
ამ საქმისთვისა ოდა.

—:—

ყველა კუთხეს მოედო
ეს უჯიშო სენია,
ქალიშვილებმაც იცის:
რაა „ისკაპლენია“...

—:—

აკუშერკებმაც ნახეს
ამ ხელობით შანსები,—
ოსტატურად დანიხრეს,
აუწიეს ფასები.

—:—

ვინ დათვლის თუ რამდენს
გაუცივეს მათ კერა.
მწარ სიცილ-ტირილში
„მოთქმები“ ჩაეკერა.

—:—

თუ ქალის მორჩენაზე—
ის სამ მანეთს ღებულობს,
ამ „ახალ“ ხელობაზე—
თუთხმეტზე არ კლებულობს.

ამ საქმისთვის ტარტაროზ,
გვინდა თქვენგან „დეკრე..“
რომ სულყველამ გაიგოს
და არ ჰყოს „სეკრეტი“...

—:—

თორემ ლამის აგვიკლებს
ე'ს უჯიშო სენია
ახ., მოგიკვდეს მომგონი
შენ..., შენ „ისკაპლენია“...

ძნელოლლო.

სარქისას გოდება

შუტკა შტოლი!?! ჩემი ცოლი
დღეს რომ მყავდეს შესართავი,—
მაშინ, ძმაო, მე უცოლოთ
დავრჩებოდა თავის თავი.
მადლობა ღმერთს — ძვირობის
დროს
ის რომ დამრჩა მე შერთული,—
თორემ ეხლა მე სა მქონდა
მოსაყვანი მისი ფული?!
მართალია: მეტად ხშირად
ის ამიწევს მაგრად ყურებს,—
მაგრამ როცა ხალისზეა—
სიტკბოების კაპლს მაპკურებს
თვალს ჩამიკრავს, ჩაიცინებს
და გამიქნევს კუდს ძვირად;
მამენტალნათ შაიცვლება,
გარდიქცევა მაქციერად.
თვითონ მღერის ბაიათებს,—
მაკვრევინე'ს მე კი თარსა...
კარგი არის ის წყეული
თუ უცებ არ დაითარსა.
მიყვარს, რა ვქნა... და ვერ უძლებს
მის ზაკაზებს ჩემი ჯიბე.
აღარ ვიცი სად წავიდე,
ვერ მივადგი მე ცას კიბე.

პატარა მორიელი

ვაი ცოლისაგან

მე ყოველ დღე ცოლის ჩხუბმა
თავს დამისხა რეტი;
„პალტო უნდა შემიკერო
ტრი ტისიაჩა ტრეტი“,
„კალოშები აღარა მსურს,
მინდა მქონდეს „ბოტი“.
გაზაფხულზე დამჭირდება
პალტო კოვერკოტი“.
„აბრეშუმის კოფთა მინდა,
ფერად „ტემნო-სინი“;
ზაფხულში კი მომინდება
კაბა „კრებდეშინი“,
შლაპკა უნდა შევიძინო
„ზაგრანიჩნი“ ბანტით,
ერთი სიტყვით: გამომაწყვე
სულ მთლად კონტრაბანდით“.
დავჯექ და ვიანგარიშე,
სულ დამესხა რეტი...
ცოლის გამოწყობა ჯდება
ას თუმანზე მეტი...
დაილოცა ძველი ქალის
ლეჩაქ-ჩიხტი-კოპი,
იაფად ყიდის დალოცვილი
ზაკტპო—ერკოოპი!..

ღორთა გოდება

როგორ ცრის მოვესწარით,
თავზე დაგვატყდა კრახი,
აღარც ერთს არ გვინდობენ
ნეზვი ვიყოთ გინდ ტახი...

—:—

ასე გვეუბნებიან:—
„ჩისტკაო“—მაგარი;
არ გვყოთნის მარტო ხორცი,
„გვსურსო—თქვენი ჯაგარი“

—:—

სიმინდი გაძვირდება,
ყველა რომ დაგტოვოთო,

ეროვნული ბიბლიოთეკა

იბრძვის

— რა ამბავია, კაცო, რომ ამდენ ღვინოს სვამ?!

ლოთი: აი, წაიკითხე, ის წარწერა და მერმე მითხარი საყვედური... როცა მაგრად დავთვრები, მართლაც რომ ძირს დავეცემი:

„იალლიში"

(არშაკ ყარყუმიანცის თინი)

— ახში ნაობახტიც მაჩვენეს რაღა ამ სიბერის დროსა, ქურდების დავთარში ჩამაგდეს, რეციდივიჩიკი დამარქვეს!.. შიში და აბიდაც სხვა იყო!.. სულ ამ ბემურაზ ქანქაჩ გიგოლას ბრალი კია ყველაფერი: ჰაკარაკათ ამიტყდა თუო—ფითოევის ტრიატში წავიდეთ, ნაინტერეს რაჟესა ვნახავთო. ამერიკანცკი ძიას აჩვენებენო და ჰამაც ორთაჭალის ბიჭები თ ვის მარიფათებსა შვრებიანო, სიმღეროა, ტანცი რამე—ყველაფერი იქნებაო.

ვებნები—ახმახ, ტრიატი რა ჩვენი მაზაა, ამერიკანცკი ლაპარაკი როგორ გავიგებთ, ცირკის მეტი არაფერი გვინახავს მეთქი.

— თუო, ფიქრი ნუ გაქვს, ის ამერიკანცკი ძია ისეთი ნასწავლია, რომ ქართულიც იცისო, მარტოხელი კაცი ხარ, ქვაწვიობას თავი დაანებე, წამამყე და დაოლნი გახდებიო.

წავედით. ჰაშა, დავითარსეთ: ამ მუტრუკ გიგოლას იალლიში მოუვიდა, ამერიკანცკის მაგიერ რაღაც დეზერტირკა ყოფილა... ვებნები:

— მუნდრეგ, დეზერტირკას რა ნახვა უნდა, სულ დეზერტირკები არა ვართ? დეზერტირცკის უგლაოში ვცხოვროფ, მეთევზე არტემა ჩემი ნათელ-მირონია, დღე არ გავა, იმასთან არ გავიარო და არ ვიყიდო რებეცი, შამაია, დოში რამე, სულ იქ არა ვყუდივარ ტერტერას ჯოხივითა? არ მომეშვო, ასმა ეს ტრიატის დეზერტირკაა და დიდი ზაბავნი რამეა, უეჭველათ შამოდიო...

ვიყიდეთ შვიდაბაზიანი ბილეთები და შაველით. ვსხედვართ ეს ორი ვირისთავი გალიორკაში და უცდით ფარდის ახდის, აქეთ-იქით ვიყურები, რა სიფათის ხალხი გინდა იქ იყო: ქართველი, რუსი, სომეხი, ურია, უტია, ვინ იცის?

ბოლოს რაღაც ლოროტოტო დაუკრეს და ზანავესკა ავიდა! ვა, ვიცანი, ჩვენი უგლაო, სახლი, დუქანი, ხალხი ყველაფერი ტოჩ-ტოჩათ გვაჩვენეს. ბოლოს რაღაცა დაატრიალეს და ახლა სხვა ფასონის სახლი, კნიაზები და ღენერლები! იმ ბემურაზებს არც კი შეეშინდათ, ნიკალაის პესნა დაუკრეს: „ბოჟე ცარი სახრანიო", მერე მენშევიცკის სტროია გააკეთეს და ჩვენისთანა ხალხსა ყარაიაზში შეშაზე გზავნიდნენ,—მერე მენშევიცკი მოშალეს და ბალშევიკები მაიყვანეს და ბოლოს ნამდვილი დეზერტირცკი ქნეს!

ვა, ვა, ვა, ლაზათი იყო რაღა, ნაინტერეს პანიატნი რამე იყო. ყველაზე მეტათ კი ჩვენი ძმა და პირის ზიარება ნიკალაი სიმონიჩი ძამეწონა, აი ჩვენი გოცირიძე როა, თურმე ისევ ტრიატჩიკი ყოფილა ის ბემურაზი, დიდი პავიშენიაც მიუციათ, რესპუბლიკანცკი გაუხდიათ რაღა, მენდალი, ფული, სახლები რამე მანთაშოვის შაძლება უშოვნია. ძველმა ღრუბელნატორმა მიჰქაროს იმასთან—ისეთი დიდი ვინმეა.

ჩვენისთანა ჰარიფი ვაჭარსა თამაშობდა, პეტრუზა

ეროვნული ბიბლიოთეკა

„არჩევანი“

— ვის უფრო ირჩევდი: პასუხისმგებელს, სპეცს, ხელოსანს თუ თავისუფალ პროფესიის კაცს?

— არც ერთზე უარს არ ვიტყოდი, მაგრამ უმჯობესი იქნებოდა თუ ყველა ესენი ჩემი ოთახის წინ რიგში იდგომოდენ „ბეზრაზბოტნებივით“.

იყო, დეზერტირკაზე შარვლის ნაჭრებსა ჰყიდიდა. ისეთი რამეები თქო, რომ სულ ჯიგარი დამეწო რაღა!

— იყიდეთ რაღა, უშარვლოთ ხომ არ ივლითო, პურის ფული არა მაქვსო.

მე ველარ მოვითმინე და ვეძახი:

— ნიკალაი სიმონიჩ, მაგ ერთ შარვალს მე გაგისაღეფ, აქეთ გამაატარე, მ თქი! — აქეთ იქიდან გიჟივით დამიწყეს ყურება და სიცილი. ერთი ქალი ჯავრობით მებნება—თუო:

— ღრაჟდანინ! შენ იალლიში მოგდისო, აქ პარიატკას რო არღვევ, ნამდვილი დეზერტირკა ხომ არა გგონიათ? ჰამაც ცოტა იქით მიაბრუნე შენი ყამიშივით ცხვირი, ჩასნოკომ პახნეშო. ნუ სლოვომ, ჩუ-ჩუთ ხათაში არ ჩავარდი, გათავებას აღარ დაუცადე და მარტო წამოვედი. ის მუტრუკი გიგოლა კი ვილაც ნიანკებში ჩავარდა.

პრიკლუჩენიაც აქ იყო ჰაა!

ახარ შე დარდაკო ჩემო თავო, რომელი ყარამან ყათილი შენა ხარ, რომ მარტო მიეთრევი სახლში, ეხლა ქრისტიანს მარტო გეევლება? იმ ღამეს ჰაკარაკათ ეს ლიხტრიჩესკი ზაოტიც მოშლილიყო და ქუჩებში ისე ბნელოდა, რომა ზაგესის ბოძები სახრჩობელებათ მეჩვენებოდა. ნუ, რაღას ვიზამდი, გულში პუგლივი ფიქრები მაქვს და ფეხ აკრეფით მივდივარ... ერთიც ვნახოთ უკან მოვიხედე. პუპუხ ერთი ცხვირ ჩაჭყლეტილი ბულდუკის ძაღლი არ მამდევს!? ნახევარ არშინი ენა გადმოუგდია და ისე გააბოტებს, გეგონება ბალდახინის ცხენიაო. შემეშინდა და სტოოგათგა უჯავრდი.

— პოშოლ დურაკ, რომელი ძროხის არტალა მნახე რომ ამდევნებიხარ მეთქი?..

ბან ჩუნის? მითომ არც კი გაეგონოს! ძაან ჟუტკათ გავხდი და შაგს მოუმატე. მივალ მომდევს, ვდგები, დგება, გადაუხვევ გადმოუხვევს! ვა, გულმა პიონერცკი ბარაბანივით დაგა-დუგი დამიწყო.

ვფიქრობ: არშ კ, აქ პრასტოვი რამე არ არი, ძაღლი ჰაკარაკათ მოგდევს, ჰამაც აერში ნიუხიტსა შვრება, ზნაჩიტ ეს რაზისკნოვი ძაღლია და კვალს ეძებს. ამას წინათ გახეთში აკი ჩეეგდოთ რომაო, ერთი პისკუნი ვინმე მოუკლავთო და ტერორჩიკები გაქცეულანო, ეხლა ყველა ძაღლები გამოუშვიათო და როზისკი შვრებიანო.

ვა, ხ თა მეტი გინდა? ერთიც ვნახოთ ამ ძაღლმა მტაცა კანჭში კბილი და მილიციაში მიმიყვანა—ასმა მკვლელი ვიპოვნეო! ჰერე ციმბირი ხომ უკან დამრჩება! მოდი შენ და ძაღლს ჰკვა სთხოვე! კაცი იყოს, ჩემსას ვეტყვი, თავისას მეტყვის, ერთ კვარტ ღვინოს ჩამოუსხამ რამეს გავაგებინებთ; ამ ძაღლს რა ველაპარაკო?

ბოლოს, როცა ჯავრობით ვერაფერი შავასმინე, დელიკატნათ დაუწყე ლაპარაკი:

— ძაღლოჯან, პოჟოლუსტა ხელი აიღე ჩემზე, კაზიონი ქუჩაა, სმირნათ მივდივარ, თოლ წავიდე რაღა, ახარ დალოცვილო მკვლელი ვიყო, ტრიატში წავალ მეთქი? ის კი ისევ თვალებში მიყურებს და ჰაა, საცაა უნდა შამამახტეს! გავიქეცი. უგლაოს რო მოუხვიე, მილიციონს შევეფეთე. ჰამა ზედ არ შევხედე და გავრბივარ. ერთიც ვნახოთ, ამ მილიციონმა შუშტუკი არ გამცა!

— სტოი, ატო ბუდუ სტრელიატო. თან მკლავის სიგრძე ისემე ამოიღო—ლევროვი რაღა. ვა, შიშისგნით ქოროცის თავს დავემგვანე და საცვლები მამეხტალნათ მოკრი გამიხდა—ოფლისგნითა. სტოლპასავით გავშეშდი.

— რა გარბიხარ შე რაზბონიკო, ამ შუაღამისას ნაპადენია ხომ არ გაუკეთე ვისმესაო!

ეროვნული ბიბლიოთეკა

„თავს უვლის"

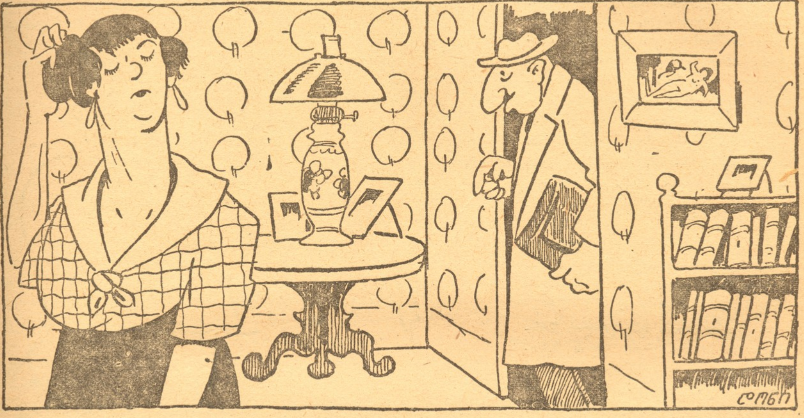

ქმარი (ცოლს): რაშია საქმე, რომ დღეს სამსახურიდან ჩემს დაბრუნებას ასე ცივად შეხდი?! აკი უწინ კარებში მხვდებოდი და მკოცნიდი;?

ცოლი: ეხლა გრიპია და... კოცნას უნდა ვერიდო...

ქმარი: შვილოსან, გრიპი კი არა, ხოლერაც ვერ დაგაკავებდა, რომ დღეს ჯამაგირის მიღების დღე იყოს.

ვებნები—უსტა მილიციონ, ერთი შამ-მხედე რაღა, აბიდას რათ მაძლევ, მე ისეთი კაცი ვარ, რომ მაგისთანა კლევეტა მიყო?

— ეს ძაღლი ვისიაო!

— არ ვიცი ძმაოჯან ქრისტეს სახის მადლმა, ჩემი სიყმის მზემ ესე ჰაკარაკათ ამედევნა და ამას გაურბოდი მეთქი ამ აბესნენიაში რო ვართ, მეორე ძუჩიდან შუშტუკების კვრითა და ყალ-მაყალით დორნიკები არ გამირბიან?

— დერჯი ემუ, ნი პუსკაი გრაბიტელჩიკ პაბეჟალო! ამ ჩვეხმა მილიციონმაც პირდაპირ ზედ გამადო ლევროვი და არ მიშვებს! დორნიკები ცოფიანებივით მოცვივდენ და იძახიან თუ, ამა და ამ ქუჩაზე, ამა და ამ ნუმერში ერთი კვარტერანტი ქალი გაცარცვესო და ჰამაც აბესჩესტია უყვესო, გრაბიტელი აქ-თ გამოგვეგცა და სლავა ბოლუ დვგიჭერიათო! არც აცაეს, არც აცხელეს და უჩასტკისაკენ არ გამა-ქანეს?! ვყვირი, ვეხვეწები, ვეფიცები, კაი ლაზ-თიან ქეიფსაც ვპირდები. ჰამა, ყურს არავინ მიგდებს. ხეპრემენი ხათაბალაში ჩავვარდი რაღა!

ამ უჩასტკაში ძაღლიც თან მოგვყვა. თურიე ეს ძაღლი დაკარგული ყოფილა და ერთ ჰაშარ დედაკაცს მილიციატი ზაიავლენია შაუტანია რომაო გამპარესო, ესა და ეს ნუმერი აბიაო, მავანი და მავანი პაროდაა და სახელიც ფლანი ჰქვიანო. უნახეს, ნომერი ისა აქვს, პრიმეტებიც ტოჩ-ტოჩია, სახელი დაუძახეს, კუდის ქნევა დაიწყო... ის ირთი, რომელიც რომ სტარში იყო მიყვირის:

— ჰაი, შე რაზბონიკო, გაძებდით და გიპოვნეთო, შენ პრაჟესიონალი ქურდი და რეციდივჩიკი ხარო, ეს ძაღლიც მოგიპარიაო, შეგიჩვევიაო და უკან დაგდევსო, ჰამაც ამ ორი საათის წინ ერთი ქალისთვის ნაპადენია გიქნიაო. ეხლა კი ველარ წაგვიხვალო.

ვებნები, კამისრებოჯან, თვენ იალლიში გამოგდით, მე. არჩაკ ყარყუმიანცი და ქურდი, ნაპადნნჩიკ, რეციდივჩიკი? ეე, ცოტა ღმ-რთსაც შახედეთ და! ტრიატში ვიყავი, სახლში მარტო წამოველ, ამ ძაღლს პირველათა ვხ-დავ, ნუ რა უყოთ, რომ უკან მომდევს, ახოტნიკი ძაღლი ჩანს, იქნება ჩემი უკანა სიფათი მო-წონა მეთქი. მაგის შაჩვევა მე საიდან შემიძლიან, ათი წელიწადიია, ურწან კეკელას ვეკურკურები და ვერ შავიჩვიე მეთქი. ნაპადენია და აგრაბლენია აბა რა ჩემი საქმეა, დუქანი მაქვს, კაცს მეძახიან, ნალოგს მართმევ-ნ და სავეტის არჩევის ნება მაქვს, თქვენ რა აბიდას მაძლევთ მეთქი.

— მნოგა ნე ბალტაი, რეციდივჩიკ, მაგას სუდია გაიგებსო. მკრეს პანლური და უგალოვნი ზარაშოტკაში ჩააგდეს. ე-ეს, ნუღარ მკითხავთ, რაც მე იძ გადამხდა! ღმერთმა უშველოს, ისევ იმ სუდიამ რაზბორი ქნა და გამამიცხადა თრო იალლიში ყოფილა და სლაბოდნი ხარო.

ვა რა მაზალოა და! ჰალალ-მართალი კაცი დამწვეს, ორი კვირა ვირის აბანოში მამყოფეს და მერე მებნებიან იალლიშიაო. მოდი და მაგათ ღმერთი სთხოვე. მაშ ერთი ლაზათიანი შტრაფი არ ეკუთვნით?

ფარსადან.

„ალიმენტი“

გრიგოლ ბოცვაძე ახალგაზრდობის დროს მეტად ღარიბად ცხოვრობდა. მას არავინ იცნობდა, რომ პროტექციით მოწყობილიყო ადგილზე. ამიტომ იძულებული გახდა ფოსტის უბრალო ჩინოვნიკათ ემსახურა. ორმოცი წლის გრიგოლი უკვე კარგათ მოეწყო, ყველა გაიცნო, ყველას გაეცნო და წარჩინებაც დაიმსახურა. გრიგოლს ცოლი არ ყავდა და არც ფიქრობდა ცოლის შერთვაზე. ბევრს უნდოდა გრიგოლის ცოლობა, განსაკუთრებით წარჩინების მიღების შემდეგ, მაგრამ გრიგოლი მტკიცედ იდგა თავის გადაწყვეტილებაზე — ცოლს არ ირთავდა, მიზეზათ თავის ხნოვანებას ასახელებდა.

— რაღა დროს ჩემი ცოლის შერთვაა — ორმოცდა ერთი წლის შევიქენი უკვე; ადრე შემერთო, კიდევ ჰო,-და ეხლა რაღა დროს ჩემი ცოლის შერთვააო“ — იტყოდა ხოლმე ის.

ამნაირად გრიგოლი დარჩა უცოლოთ. მსახურებდა. კაპეიკს კაპეიკზე ადებდა და ქონებას იძენდა.

ერთ მშვენიერ დღეს ჩვენმა გრიგოლმა მიიღო აღმასრულებელი ფურცელი, რომლის მიხედვით გრიგოლს ყოველ თვიურად უნდა ეხადა ალიმენტი. აღმასრულებლის განმარტება გრიგოლს სიცილათ არ ყოფნიდა, რადგანაც მას არც ცოლი და არც შვილი არ ყავდა.

სასამართლოს აღმასრულებელს გრიგოლის მიერ უარის თქმა ალიმენტის გადახდაზე არ გაჰკვირვებია, რადგანაც მის პრაქტიკაში ასეთი უარი ჩვეულებრივი მოვლენა იყო. აღმასრულებელი უმტკიცებდა გრიგოლს, რომ ალიმენტს უეჭველად გადაახდევინებდენ.

გრიგოლს დავიწყებული ჰქონდა ალიმენტი, და მხოლოდ მაშინ მოაგონდა, როცა ბუხგალტერმა ერთი მესამედით ნაკლები ჯამაგირი გამოუწერა.

— კიდევ ალიმენტი! რას ამბობთ? რის ალიმენტი, როცა ცოლი არ მყოლია არასოდეს!? — ცხარობდა გრიგოლი.

— მე არ ვიცი, ცოლი გყავდათ თუ არა, მაგრამ აგერ აღმასრულებლის ფურცელი მაქვს, რომ დავიჭიროთ ყოველთვიურად ჯამაგირის ერთი მესამედი თქვენი შვილის სასარგებლოდ, რომელიც ქალაქ ბაქოში ცხოვრობს.

— როგორ ბაქოში?! რას ამბობ კაცო! რომელი ბაქო. მე ტფილისს არც კი გავშორებულვარ.

— არ ვიცი, აქ ასე სწერია და მეც მოგახსენებთ. ცოლი რომ არ გყოლიათ, ეს არაფერია, იქნებ ვინმეს შეხვდით დროებით და შვილი ეყოლა. ხომ იცით, ფაქტიური შეუღლების კანონი?! შეიძლება ის ქალი აქ იყო და შემდეგ წავიდა აქედან ბაქოში.

— რაო, რაო? ჰო შესაძლებელია. იქნებ მართლაც ასე მოხდა.

უკაცრავათ, ხომ არ სწერია მანდ ქალის სახელი ან გვარი?..

— არა, ქალის სახელი არ სწერია, არის მხოლოდ თქვენი შვილის სახელი და მისამართი.

მეტი გზა არ იყო, გრიგოლს ალიმენტი უნდა ეხადა.

ჯამაგირის ერთი მესამედით შემცირებამ, საგრძნობლად შეარყია გრიგოლის ბიუჯეტი.

ერთი წლის განმავლობაში იხდიდა გრიგოლი ალიმენტს. დაბოლოს კი მოთმინებიდან გამოსულმა გადასწყვიტა წასულიყო ბაქოში.

გრიგოლი ასეც მოიქცა.

მესამე დღეს გრიგოლმა ბაქოში ამოყო თავი, ინახულა ბავში და ქალი, რომელიც აღმოჩნდა ტფილისშივე მცხოვრებ სხვა ვიღაც გრიგოლ ალექსანდრეს ძე ბოცვაძის შვილი.

მცირე ხნის ყოყმანის შემდეგ გრიგოლმა, რომელმაც ამდენი შეწუხება გამოიარა და ნივთიერადაც დაზარალდა, გადასწყვიტა ამ ქალის შერთვა.

— „რადგან ამდენი ხარჯი გავწიე და წვალებაც ბევრი გამოვიარე, უმჯობესია ეს ქალი ხელიდან აღარ გავუშვა. ქალი ლამაზია, ბავშვი კ ხომ ერთი წელიწადია ჩემს მზრუნველობის ქვეშ იზრდებოდა და ამაზე უკეთეს საქმეს აბა კაცი როგორ შეეყრება“. — ამბობდა გრიგოლი თავის გულში.

გრიგოლმა მიიღო ქალის დასტურიც.

და ერთი კვირის შემდეგ გრიგოლ ბოცვაძე ნაცნობ-მეგობრებს და ნათესავებს აცნობდა თავის ახლად შეძენილ ცოლსა და ბავშს.

 შ. გორისელი.

...შარჟი

ლერმონტოვი (ბარსკის): გმადლობ ვლადიმერ გრიგოლის-ძევ თქვენ და აგრეთვე სახკინმრეწვსაც... დავიწყებული ვიყავი და...

ბარსკი: უგულითადესი მადლობა ჩემგან მიხეილ იურიევის-ძეს; თუ არა თქვენ, მე ისევე ჩავფლავდებოდი ეხლაც, როგორაც ყველა ჩემს სურათებში...

ეროვნული ბიბლიოთეკა

მოლოდინში

— სხვა, როგორ ბრძანდებით, ექიმო?—შევეკითხე ნაცნობ ექიმს, როცა მას ვიზიტი გაუკეთე და გახუნებულ სავარძელში მოვიკალათე.

— გმადლობ, გვარიანათ... ნელა თუ ძმა ხარ, სავარძელი არ დამიმტვრიო, პრუჟინები დაწყვეტილი აქვს.

— გამოცვალე შე კაი კაცო!

— გამოცვალე, მაგრამ ფული არ არის გენაცვალე.

— რატომ?

— პაციენტები არ არიან.

— რატომ? ავადმყოფების მეტი რაა ამ ქალაქში?

— არის მაგრამ, ექიმები უფ..ო ბევრია. მერე ხალხი ნაკლებათ ხდება ავად ამ ბოლო დროს.—შემომჩივლა ექიმმა.

— ეგ კი არ არის ლამაზი. გავეხუმრე მე.

— შენ ხუმრობ ყმაწვილო, მაგრამ მართლაც არ არის ლამაზი ეს ამბავი. წინად, მახსოვს ხალხი სულ ავად იყო, ჩემი ნაცნობები ლოგინს არ აცივებდენ, ერთი ადგებოდა, მეორე წვებოდა, მეო..ე მოიკეთებდა, მესამე ჩავარდებოდა ლოგინათ და შემდეგ, ერთი სიტყვით პერმანენტული მობილე იყო ავადმყოფობის, ახლა კი, ხომ ხედავ ჩემ აბსტანოვკას, როგორ მოძველდა, ჩემ ნაცნობებს იმდენი სინდისი და ამხანაგური გრძნობა არა აქვთ, რომ თვეში ერთი ორიოდე დღით იავადმყოფონ და ამით ცოტა შემოსავალი მომცენ... ე-ეხ!..

— მართლაც რომ აღმაშფოთებელი ფაქტია.—დავემოწმე.

— მაშ კაცო! ზაფხული იყო და ვინც ავად იყო საზღვარგარეთ წავიდა. დადგა შემოდგომა, შემდეგ როგორც მოგეხსენებათ, დადგა ზამთარი. ვიფიქრე, თუ მომეხმარა ღმერთი, ახლა, თორემ საქმე გაჭირდა თქო. მართლაც, ზამთარში იცის გავრცელება ქუნთრუშამ, ყელჭირვებამ, სახადმა და სხვა ასეთებმა. შენც არ მომიკვდე! არავითარი მაგის მზგავსი; ავადმყოფობამ პირი მოგვჭამა. მარტო ეს ორი ჯანმრთელობის ორგანოები აფუჭებენ საქმეს თავის პროფილაქტიურ ზომებით. გაჩნდება თუ არა რაიმე გადამდები სნეულება, ეგ უღმერთოები შეუდგებიან პროფილაქტიურ ზომების მიღებას: ეს ლექცია, ეს ლექცია-საუბარია, ეს კინო, ეს გაზეთი. ერთი სიტყვით დაკვრითი წესით შეუტევენ. ამის შემდეგ, თუ ძმა ხარ, როგორ შეიძლება რომ პატიოსანმა ავადმყოფობამ ხეირი ნახოს ამ ქალაქში და ჩვენც—კერძო ექიმებს მოგვცეს ხეირი.

— ჩემი აზრით კიდევ გაქვთ ერთი გამოსავალი. შევაპარე სიტყვა.

— რა, თუ ძმა ხარ, მითხარი, ნუ დამიმალავ!

— სულ ერთია, აქ ქალაქში ხომ მაინც ვერაფერს შოულობთ, წადით სოფელში, იქ იმუშავეთ. ჯამაგირიც კარგი გექნებათ და გამორჩენაც...

— აჰ! არა ძმაო, არ მინდა! წამოხტა ექიმი ფეხზე. სოფელში რა წამიყვანს? იმ ტალახის ზელას აქ სიკვდილი მირჩევნია.

— კი მაგრამ სოფელში კაი ცხოვრებაში ჩავარდებით; ჯამაგირი ბევრი, პურ-ღვინო რამდენიც გინდა, პატივისცემა.

— თავით რომ მარილი დამინაყონ მაინც არ წავალ.

— მაშ რას აპირებთ?

— არის კიდევ ერთი იმედი, თუ არ გამართლდა მაშინ არ ვიცი...

— რა იმედი?

— შემოსავლის.

— საიდან?!.

— საიდან?! საიდან და ხომ იცი ვინ მოდის, რა მოდის! თუ ის ჩამოვიდა ჩვენშიაც, მაშინ ჩვენს—კერძო ექიმების ბედს ძაღლი არ დაჰყეფს.

— ვინ კაცო, ვინ მოდის? მენშევიკებს ხომ არ ელი?

— არა, რა შუაშია მენშევიზმი.

— მაშ ბოლდუინი ხომ არ აპირებს ჩამოსვლას?

— ეშმაკსაც წაუღია ბოლდუინიც და ჩემბერლენიც.

— მაშ ვინ მოდის კაცო, დელეგაციები რომ მოდიან ევროპიდან ხოლმე, იმას ხომ არ ამბობ?

— არა ძმაო, რა თავში ვიხლი დელეგაციას.

— მაშ ვინ მოდის, რა მოდის, ვის ელოდები ასე სასოებით?

— ვის ველოდები? გითხრა? ვის და... გრიპს. გრიპი მოდის. უეჭველად ჩამოვა, როგორ დაგვტოვებს. ევროპას მოედო, აქაც ჩამოვა. მაშინ მიყურე! ერთი ვიზიტი ათი მანეთი. დღეში ას მანეთს ავიღებ.

მერე რომ იცოდე, რა სიმპატიური ავადმყოფობაა, ყველას ედება და ისიც ძალიან ადვილად. ჩემი გრიპი, ჩემი გრიპუნია, გრიპოჩკა.

მოდის, მოდის... მობრძანდი გენაცვალე, კარები ღიაა... სოფელში მაინც არ წავალ... გაჰყვიროდა ექიმი ფერშალაძე და თან ხტოდა როგორც ბავში.

მე კარებისკენ გამოვემართე.

ქუჩაში კარგა ხანს მესმოდა ექიმის ალერსიანი ძახილი: სოფელში მაინც არ წავალ... მოდის ჩემი გრიპი... გრიპუშკა...

ალლარ-ალლარხან.

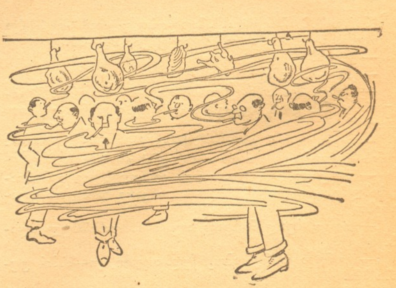

ღორის ვიჩინის დამზადების უფასო საშუალება თეატრის ბუფეტებში.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ტელეფონი

— სადგური. სადგური.—მაღალი ხმით ჩასძახოდა ტელეფონის მილში ერთ-ერთ დაწესებულების გამგე— მარკოზ ტიკაძე, რომელსაც დაღლილობისაგან ისე ჩახრინწოდა ხმა, თითქოს ისპანახი უჭამიაო.

სადგურის მორიგეები: თამარა, ნინა, სონია და მარუსია ამ დროს ტკბილ ბაასში იყვენ გართული.

— არა, თქვენ ვერ წარმოიდგენთ, ქალებო, რა მშვენიერათ გავატარეთ წუხანდელი ღამე. უ მენია ბილა ოდნა სტარაია, ძველის ძველი პადრუგა, რომელიც დიდი ხანია არ მენახა—ღიმილითა და ხელების ფათურით ლაპარაკობდა ნინა.

თამარამ დაწვრილებით გააცნო თავის ამხანაგებს ახალგაზრდა ვაჟის ვინაობა, რომელმაც უკვე აუხსნა სიყვარული. მარუსიამ ცხელ-ცხელი ჭორები გამოაცხო ტელეფონის სადგურის დანარჩენ თანამშრომელ ქალებზე, რომლებიც, თურმე, მორიგეობის დროს ეარშიყებიან უცნობ ვაჟებს და უნიშნავენ ერთმანეთს პაემანს. სომიას კი მათ ლაპარაკში მიეყრდნო თავი ტელეფონის ყურზე და ტკბილად ჩასძინებოდა.

სხვადასხვა დაწესებულებები და მათ შორის მარკოზ ტიკაძეც ეძახის სადგურს, მაგრამ მორიგეებს თითქოს არც კი ესმით ზარის წკარუნი.

ვინ იცის კიდევ რამდენ ხანს გაგრძელდებოდა მათი ბაასი, რომ უეცრად არ შეელო სამორიგეო ოთახის კარები უფროს თანამშრომელს, რომლის დანახვაზეც მორიგეებმა დაიწყეს მუშაობა. მათ ხმაურზე გამოეღვიძა სონიასაც და იმის მაგიერ, რომ აბონენტისათვის გაეცა პასუხი, დაიჩოქა და შეევედრა კედელს:—ოღონდ ნუ დამითხოვ სამსახურიდან და... ამხანაგებს ჩასქდათ სიცილი. ეხლა კი მიხვდა სონია, რომ ის სიზმარში ყოფილა და არა გამგის კაბინეტში.

დარეკეს ტელეფონი.

— ცენტრალნაია.—უპასუხა თამარამ არა ბატონო, სადგური კი არა ცენტრალნაიაა... აჰა, თქვენ სადგური გნებავთ. უჟე გატოვა...

— ბიჭო კოწია. არ გესმის კაცო. მეიხედე აქეთ ჰო. დღეს... ისმის ხმა ტელეფონში.

— ვინ ხარ კაცო, ვინ... კოწია კი არა მარკოზა ვარ.

— რა ჯანდაბათ მინდიხარ ვინცხა მარკოზა თუ მარტიუზა. მე სხვას ველაპარაკები, ნუ მიშლი ხელს.

— გოგი, თუ გიყვარდე დაანებე თავი იმ დაპრანწულას იმასა, ხომ მხედავ, რომ მე რევნუიუ, როდესაც შენ მას ელაპარაკები—ისმის ქალის ხმა.

— გისმენთ სადგურის მორიგე—უპასუხა ვიღაცას ახალმა ხმამ.

მარკოზამ ამოიოხრა, „მადლობა ღმერთს“-ო სთქვა და დაუძახა:—შემიერთეთ, პაჟალუსტა, 24—08.

— რაიო?

— 17—08 შემიერთეთ.

— კაცო, შენ სიცხე ხომ არა გაქვს? რა უნდა შეგიერთო! რკინის გზის სადგურის მორიგე გისმენთ, გესმით, მორიგე!?

— კი მარა, ვინ დაგიძახა, ძამია, რა გინდა. მე ტელეფონის სადგურს ვეძახი და არა რკინის გზისას.

— სლუშაი ნატელა, დღეს აუცილებლივ გამომიარე სახლში, ანი ტოჟე პრიდუტ და კარგ დროებას გავატარებთ.

— გოგი, ხვალ მოხვალ თუ არა. დანიშნულ ალაგას.

— კი მოვა კი, შენ ამოგიწყდა ოჯახი, კი—ისმის უცნობი ხმა.

— ჰა.

— რაო?

— გავარიტე!?

— გავარიმ, გავარიმ, ნე მეშაიტე პაჟალუსტა.

კატა-მსახური

მიკიტანი (კატას): კიდევ მოუსვი ენა საინს და გასუფთავდება... მა რა ოხრობისთვის გაჭმევ პურს...

— გოგი, გესმის ხალხის ლაპარაკი.

— კი მესმის შენ გენაცვალე,—კი.

— რა ვქნა, რატომღაც შენი ხმა აღარ მეცნობა. ხომ არ გაციებულხარ... ან იქნებ თქვენ სხვა ხართ.

— სხვა კი არა მე ვარ, გოგი მატრონაშვილი.

— აქამდე მიმხვდარიყავი შენ ამოგიწყდა ოჯახი— მიაძახა მარკოზამ და ჩამოკიდა მილი.

ცოტა ხანს შემდეგ, მარკოზამ, ხელმეორეთ აიღო მილი ხელში და დააპირა რა დაძახება, მაგრამ ტელეფონში იმდენი ხმაური ისმოდა, რომ ვერც კი არჩევდნენ ერთმანეთის ლაპარაკს.

— ანეტა, დღეს გამოგივლი, და თეატრში წავიდეთ, „ამერიკელი ძია“ მიდის.

— კი გენაცვალე, წამოვალ მხოლოდ ისეთ დროს მოდი, რომ მარკოზა კრებაზე იყოს წასული, თორემ ხო იცი,—ეჭვს აიღებს და ჩვენს საიდუმლოებას ფარდა აეხდება.

მარკოზამ ამ ხმაზე ყურები აცქვიტა... ქალის ხმა კი ჩემი ცოლის ხმას ჰგავს, მაგრამ ის კაცი ვინღაა ნეტავ?!— ეკითხებოდა თავის თავს მარკოზა და ვერ დარწმუნებულიყო იმაში, რომ თავისი ცოლი, რომელიც გაგიჟებით უყვარდა, ულალატებდა... კარგა ხანი უგდო ყური თავის ცოლისა და ვიღაცა კაცის არშიყობას და ბოლოს, როდესაც გაიგო თავისი ცოლის საიდუმლოება, ტელეფონის მილი გაეშვა ხელიდან, ჩაკიდა თავი და ნაღვლიანად სთქვა:

„ნათქვამია, ზოგიერთი ჭირი მარგებელიაო. მადლობა სადგურის მორიგეებს, რომ საშუალება მომცეს გამეგო ჩემი ოჯახის საიდუმლოება“.

ფან-ნან.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

სატარტაროზო

კიცხის თემი

(შორაპნის მაზრა)

კოპერატივი დაკეტეს,
სიკვდილს გადაყვა წვალებით;
სხვაც ბევრი მოხდა აქეთკენ
რომ კაცმა ნახოს თვალებით.

შორს მოერიდენ სიარულს
დუქანი სკოლის გვერდშია;
ერმინეს ნახავთ მხიარულს
რომ სწავს ფულების გერშია.

სოფლის გზებს არა ეშველა,
ვერ გასცილდებით ტალახებს.
გლეხის ცოლი და ბალღები
გზებზე გადადის მალაყებს.

პროვიზორს საჭირისუფლოთ
ფერშალი გაუჩენია
ღვინო, ჰიქა, და ყანწები
არსად არ დაურჩენიათ.

ტარტაროზ შევევედრებით—
გაგვიგოს რაც გვაწუხებსა
ლეო აძვირებს შიგრიმებს
საშიკო კიდევ წულებსა.

ვიგინდარა.

ჩოხატაური

ჩოხატაურში ხშირია
ჩხუბი და აყალმაყალი;
ამიტომ შველა გვჭირია
და წყლულზე კიდევ წამალი.

საავადმყოფო ხომ ჩვენთვის
ალბათ რომ მეტი ბარგია,
რადგან ექიმი დოლიძე
სულ არაფერში გვარგია.

ღვინო, ლამაზი ქალები
მის დარდის გადამყრელია;
უცდიან ხშირად კარებზე
და შველას ტყვილად ელიან.

ან „კაბინეტში“ არშიყობს,
ან კიდევ სადმე მთვრალია;
ასეთ ნაირათ ხალხს ბრიყვობს
ღვინოზე გადამკვდარია.

ტარტაროზ—წამოგვეშველე
მომართე შენი ჩანგალი
შორს სადმე გადაისროლე
მოგვწამლავს მაგის „წამალი“.

ჯ.— ელი.

სადგური ბათომი

(ცნობილია აქ ჟორჟიკა,
(ხარებავა გახლავთ გვარათ).
კედლის გაზეთს ხელმძღვანელობს
თვით კი გახდა ლაზლანდარა.

ლამაზ ქალებს თვალს ჩაუქნევს,
ეტყვის: „უნდა შეგიყვაროთ“
ან და ჩემი რისხვა ნახოთ
და თვალთაგან ცრემლი ღვაროთ.

იცით: „გაზეთს ვხელმძღვანელობ,
თქვენი სული ხელთ მიპყრია.
ვინც „ატკაზი“ მტკიცა, იცით,
მათ ხეირი არ დაყრია“.

საყუდშიაც ნახავთ კიდევ
არის მემანქანეები
ბერგერ, ოტტო, მეცხრიკაძე,
როგორი და კვლავ სხვანები;

გალეშილი ცხადდებიან
მატარებლის მისაღებად...

(ცნობა არის უტყუარი
თუ ღირსია ყურადღებათ).
ტარტაროზის ჩანგალს კიდევ
ვერ აცდება ვანო სიმონ
გული რომ ბრაზით აივსონ
და თვალებიც დაისიონ.

ინგუში.

ხუფსისათვის

ჯარისმან და ერდიშხანი
აქ ცნობილი ჩარჩებია;
ნეტავი თუ დიდი ხანი
ასე მსუქნად დარჩებიან?!

მათთვის გლეხის ნაოფლარი
ჯიბის გამსქელებელია,
და მაცდური ოინები
თვალის დამყენებელია.

დაბაში რომ გაგვისუქდენ,—
სოფელს მიჰყვეს ახლა ხელი;
გლეხებს ზურგზე შესხდომიან
გამხდარან მის სისხლის-მსმელი.

სამიკიტნოც კი მოაწყვეს
„თვის გემოზე“ ჩვენ დაბაში
დღე და ღამით ლანძღვა არის
და მუდამ კარტის თამაში.

ჯარისმანს გაიძვერობით
არ ჩამორჩება აოც ქ-ლ-ი...
ტარტაროზ შენი ჭირიმე,
სად არის შენი ჩანგალი!?

კალამი.

გურჯაანი

(სიღ. მაზრა)

თემსაბჭომ და აღმასკომმა
მოაგვარეს საქმე დიდი:
გაიყვანეს შარა-გზები,
შეაკეთეს ბოგირ ხიდი.

გლეხკომი გავს კუროპატკინს
უკან მიდის საქმე მისი
ხელმძღვანელნი მოიკოჭლებს,
სხვაც აქვს ბევრი დანაკლისი.

„ეპო“ფართლის მაგიერად
ეზიდება პუდრს და დუხებს;
ცარიელი ყაფაზები
გლეხს სულსა და გულს უწუხებს.

სასოფლო ბანკს არა უშავს,—
მაგრამ სძინავს მასწავლებლებს..
სძინავს გამგე ჭყონიასაც
და აგრეთვე მათ მეზობლებს.

ტარტაროზო, საჭიროა
ჩანგალი და შენი სუსხი,—
თემის ორგულთ დააფრთხობს და
ჩვენს გლეხობას გულს გაუხსნის.

ყაითმაზ.

ჯუმათი

პროფესიით მკერვალია,
უყვარს მუშტი-კრივი:
(მასაც უწევს ძალიან ხშირად
ყბაში სილა ცივი).

შესაკერად რასაც მისცემ
დაღუპულა ისა:
თუ გინდ იყოს ათი მეტრი
არ გამოვა ქისა.

ჩვენი სკოლის პედაგოგმა
დიდი წვით და დაგვით
შეიძინა ძლივს საპალტო,
(ჰქონდა ფერი თაგვის).

შეევედრა ამ ჩვენს მკერვალს:
—იყოს სრული ფართო,
რომ გამოდგეს ამ ზამთარში
საბნათ, ლებათ, პალტოთ...

ვადაზე რომ მიაკითხა,—
დახვდა შეუკერი.
პასუხია:—არ გამოდის,
მიტომ არ დავსჭერი.—

ელდა ეცა, თითქოს თავზე
ჩამოენგრა ჭერი...
ჰყვირის, სტირის პედაგოგი:
—ეს რად გადასჭერი?!

რად დამაფსე ოჯახ-ქორო?
რა ვქნა ამ ზამთარში?!—
მკერავი კი შემოუტევს:
—გაეთრიეთ კარში...

ასეთია ტარტაროზო,
ჩვენი ეს მკერვალი...
მისი მაგრად შეხურება
შენი არის ვალი.

ჩახუნდარიძე.

სამტრედია

(კუპლეტები)

ჩვენი **ხადგური** ტარტაროზ,
მე ასე დავაფასეო:
ხან სამარეა ცოცხალთა—
ხან ქარბუქს დავამსგავსეო.
(თევზმა სთქვა: **ვიტყვი, მაგრამა
პირი წყლითა მაქვს სავსეო“.)**

თარალაშვილო სოსიკო,
(შინაურულად **სიკოო)**
რეჟისორი ხარ და კლუბი
მთელად არ დაიბრიყვოო.
**(„ჭინკები გუდას ბერავდენ,
ღვინო კი არსად იყოო“).**

ადგილკომის კაბინეტში,
მუდამ ჟამს ქარი ჰქროდაო!
ცანავას შემოულია,
რაღაც ახალი მოდაო.
**(„თაგვსა ბუმბულში აწვენდენ,
ხოროში მიძვრებოდაო“).**

ჩვენი **„ეპო“-სა** დიდება,
კურდღელსა აეკიდება!
დღეს რომ „ბრძანებას“ გამოსცემს,
ხვალ იგი უკვე იდება.
(ამბობენ: **„ქვასა მგორავსა
ხავსი არ მოეკიდება“).**

დეპოს უფროსი სისხოთი,
მგონი დეპოზე მეტია!
მუშისთვის თითს არ გაანძრევს,
რომ დაჰკრა თავში ჰკეტია.
(ვეტყვი: **„მგლის შიშით, ცხვრის ფარა
აბა ვის გაუწყვეტია“?!).**

გეიმანს—ხიდის ინჟინერს
ერთხელ ვასმინე რეკაო!
და ახლაც ვკადრებ: — ბიძია,
ხიდს უნდა გამოჩეკაო.
**(„კაცი რომ იხარჯებოდეს,
აღარას არგებს დრეკაო“)**

კაი ბიჭი ხარ **კოსტაჯან,**
მაგრამ ეს არა კმარაო!
პროფკავშირების ყრილობამ
ნეტავ რა დაგაბარაო?!
**(„ზოგისა ბამბა ჩხრიალებს,
ზოგის კაკალიც არაო“)...**

ჭაგნელი ბზიკი.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

მეოთხე ცოლი

სწორედ მოგახსენო, ბატონო, ქორწინების ეხლანდელი კანონი მე ძალიან არ მომწონს... და ან რა მოსაწონია?! წავლენ, შენი ჭირიმე, ის რაღაც, (უკაცრაულია პასუხია, გამოთქმაც კი მეჩოთირება) მაჩში, რუსულად რო ზაქსი ჰქვიანო და დავთარში ხელს მოაწერენ, გეგონება კანდრახტი შეკრესო და მორჩა, დაცოლქმარდნენ! არც მღვდელი, არც დიაკვანი, არც სახარება და არც გვირგვინები, არც მეფე-პატარძალი ჩანს და არც იმათი მაყრიონი. ისე გამოვლენ ჩუმათ,—გეგონება გაბუტული არიან და ან სტკივათ რამეო.

ჰაი, დედასა! წინად რა კარგი იყო და! მაყრიონი წინ სიმღერით მიდიოდა, ეკლესია გაჩაღებული, მღვდელი დალოცავდათ: გამრავლდით ვითაარცა აბრამ და სარაო, იაკობ და ისაკიო და კიდევ ვინ იცის რამდენ ძველ წმინდანებს ჩამოსვთლიდა.

ჯვარის წერის დროს დიაკვანი რო სამოციქულოს წაიკითხავდა თავის ხრინწიანი ხმით... მე ის ბოლო სიტყვები ძალიან მომწონს: **„და ცოლსა ეშინოდეს ქმრისასაო“**. გაგიხარიან მე დღეს დავაყრიდი ხოლმე ჩემს ცოლს. სიტყვას რო შამომიბრუნებდა და არ გამიგონებდა, მაშინათვე მოვაგონებდი:—გახსომს დიაკვანმა რო წაგვიკითხა ეკლესიაში ქორწილის დროს: **„და ცოლსა ეშინოდეს ქმრისაო?“** მე ხომ ძალათი არ წავაკითხე შენს შესაშინებლად!? მოციქულს ეგრე დოუწერია—თან გულში ვფიქრობდი: უთუოდ იმ საწყალ წმინდა მოციქულს ანჩხლი ცოლი ეყოლებოდა და იმიტომ დაუწერია, თორემ რა ძალა ედგა!?

მართლაც და ცოლს რო ქმრისა არ ეშინოდეს, ერიჰააა; დედაკაცი რას არ ჩაიდენდა? ტყუილად კი არ არის ნათქვამი ჭკვიანი ხალხისაგან: თუ დედაკაცმა გაიწია, ცხრა უღელი ხარი ველარ დაიმაგრებსო; ანდა; დედაკაცის თმა გრძელი და ჭკუა მოკლეო!

მაგრამ, ეხლანდელი ჯვარის წერა კი, უკაცრავად ჯვარის წერა კი, არა საქორწილო კანდრახტის შეკვრა, სულ სხვაა: დღეს რო შეიყრებიან, ხვალე გაიყრებიან. ერთი წლის განმავლობაში ბარე ათჯერ შაეყრებიან და გაეყრებიან.

ახლა რო ჰკითხავ რად გაიყარენითო, ათას სულელურ პასუხს მიიღებთ: ქალი ამბობს, რომ ხასიათით ვერ შევეწყენითო, ლოთი იყოო, ქალალდის თამაშობა უყვარდაო, სხვებსა ჰყვარობდაო, ღამე გვიან მოდიოდაო, არ მაცმევდაო, უჯამაგიროდ დარჩაო, რადგან შეამცირესო და ბევრი ასეთები...

ახლა კაცს რო ჰკითხოთ, ის კიდევ ასე ამბობს, რომ ოჯახს ყურს არ უგდებდაო, სულ სარკის წინ იჯდა და იგლისებოდაო, გარედ გარბოდაო, ხან ვის აეტორლიალებოდა და ხან ვისაო, ერთავად ჩაცმა-დახურვაზე მეჩხუბებოდაო, მეზობლები სულ დალანძლა და ყველა მოიმდურაო, პაპიროზსა სწევდაო და... რა ვიცი კიდევ რას არ იტყოდა.

კაცო! ისე გაადვილეს ეს შეყრა-გაყრა, რომ ამას წინად ჩვენი მეზობელი ქალს რო ათხოვებდა, მეორემა ჰკითხა:—რამდენი თვით ათხოვებო... ვაიმე, ვაიმე, როგორ თუ რამდენი თვითა? ქვაბი ათხოვა, ვირი ათხოვა თუ გოდორი?! გათხოვება დროებითი კი არ უნდა იყოს, გათხოვილებმა ესე იგი ჯვარ-წერილებმა სიკვდილამდის უნდა ერთად იცხოვრონ.

პირველი ცოლი რო შევირთე სულ 23 წლისა ვიყავი, ჩემმა ცოლმა მშვენიერი მზითები მოიტანა. მაგრამ საწყალს სიჭლექე გამოაჩნდა და მალე დავქვრივდი. მაჭანკლებმა მოსვენება არ მომცეს და წლის თავზე კიდევ დავქორწინდი. მღვთის წინაშე, იმასაც კარგი მზითევი მოჰყვა. იმასთან ოთხი შვილი მყავნდა. მეხუთეზე რო დასაწოლი იყო, გაცივდა, რაღაც მოეკიდა და გარდაიცვალა. საწყალი ძალიან კარგი ადამიანი იყო: დინჯი, ცოტა ნასწავლიც იყო, ხელსაქმეც კარგი იცოდა.

აბა წვრილშვილს ვინ მოუვლიდა და ძალა-უნებურათ მესამე ცოლი შევირთე. ისეთი ქალია, ისეთი რომ ჯან-ღონით სავსე, სულ წითლად გალუის. იმასთან ექვსი შვილი მეყოლა; გეგონებათ ზაკაზი აქვს მიცემულიო—ყოველ წელიწადს თითო-თითო ბიჭს ისვრის...

მაგრამ ამ წყეულმა იგეთი ხასიათი გამოიჩინა, რო სულ იმ მკვდარ ცოლებსა ვიგონებ. ეს შეჩვენებულ-წყეული ისეთ დღეს მაყენებს, რო ღამის სახლიდან გავიქცე, მაგრამ სად ჯანდაბას წავიდე? წამოავლებს ხელს სახრის და თუ თავი არ გავარიდე, ნამდვილად მომკლავს. რამდენჯერმე გაუძალიანდი, მაგრამ მაჯობა იმ წყეულმა. დაილოცა, ღმერთო, შენი სამართალი! ის საწყალი წყნარი დედაკაცები ხელიდან გამომაცალა და ეს ანჩხლი ქოფაკი კი თავზე მომახვია. ეს ოხერი ვერც შვილის შობამ მოდრიკა, არც არაფერი ავადმყოფობა ეკარება. ღვთისმშობელს მუდამ სანთელს ვუნთებ, რომ მომაშოროს ეს შეჩვენებული, მაგრამ ეს ოხერი თანდათან უფრო და უფრო სქელდება. სახრე კი არა, მუშტი რო მომიქნიოს მე ისიც მეყოფა, ფეხზე ვერ დავუდგები.

ეხლა კი მეცა ვფიქრობ წავიდე მაჩის ნაჩალნიკთან და ვთხოვო, რომ გამყაროს, ოღონდ ამას მოვრჩე და ჩემისთანა ბედნიერი არავინ იქნება. კაცო, სხვები მეათეს ირთავენ, კანონიერია თუ უკანონო ამას ვინა კითხულობს და რა ღმერთი გაუწყრება მე მეოთხეს შერთვის ნება არ მომცენ? მაჭანკლებს კი ალარ ვენდობი, იმათ დამღუპეს, იმ შეჩვენებულებმა.

მათე.

„თვით მკვლელობა“

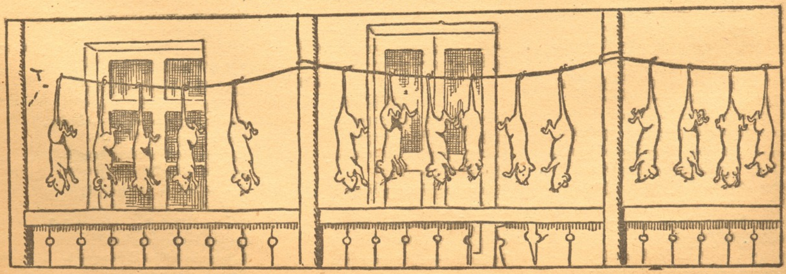

ერთხელ კოოპერატივში, სადაც გამგემ და ნოქრებმა ყვლაფერი „შესჭამეს“ და ვირთხებს ალარაფერი დარჩათ, სარჩოთ, ამ უკანასკნელებმა სიმშილობის ნიადაგზე ბაწარზე კუდით თავი ჩამოიხჩვეს.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

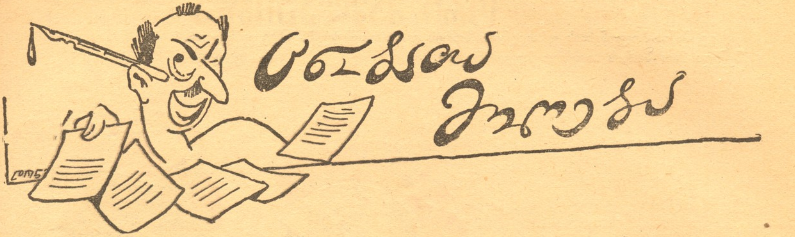

ჯმაჯურას (ჭიათურა): ცხრა წლედის შესახებ გვწერთ:

ზოგ მასწავლებლის მხრიდანა
საგნის გაცდენა ხშირია.
გაკვეთილ გაუცდენელად
არ გავა ერთი კვირეა.
ჩვენც ასე გეტყვით, ჯმაჯურა!
— ესე ამბავი ხშირია;
მაინც ვერაფერს გავხდებით
თუნდაც „მივამტვრიოთ ცხვირია".

უშბას (ზედა-ხუნწი, სენაკის მაზრა): თუ კი მასწავლებელ კოკიას ქოოწილში

სტუმრებმა სცემეს ერთმანეთს
აგლიჯეს ურთიერთს წვერია...
კოლია დადის დღეს მარტო
როგორც გელათის ბერია.

ყველას მიუღია თავისი კუთვნილი, და ტარტაროზს რაღა დარჩენია აქ კიდევ განაჩენის გამოსატანად!

ეკლეს (ლაგოდეხი): გვწერთ, რომ იოსება ისაევი თავისი ცოლ-სიდედრით

კოოპერატივში მიმავალთ
გლეხებსა გზაში ხვდებიან
დატვირთულ გასასყიდლებით
დუქნისკენ ერეკებიან;
ნახევარ ფასად ართმევენ
მათ ნაშრომს ოფლით მონაგარს;
ჩირის ფასადაც სწუნობენ
საქონელს გლეხის მონა ტანს...

აქ გასაკვირი არაფერია, — ასეთია ჩარჩის ბუნება და საქმენი... ხოლო გასაკვირი ის არის, რომ ისაევი ეპოს მადლიერი არ არის, მაშინ როცა

„ეპო"-ს დუქნიდან გატანილს
საქონელს იაფ ფასებით, —
ისევ მეორედ ჰყიდიან
ნიხრისა ორჯერ მატებით.
თან აფრთხილებენ ყველასა:
„ეპო"-ა უვარგისიო...
მობრძანდით, ჩვენთან ივაჭრეთ
ნუ ხართ მუშტარი მისიო.

ისაევი მართალია, როცა „ეპო"-ს უვარგისობაზე ამბობს. თქვენი მათრახი „ეპო"-სკენ უფრო უნდა იყოს მიმართული, რადგან იგი ჩარჩებს აძლევს საქონელს.

ორ სუფსელს: სათითაოდ დასწერეთ და იქნებ რამე გამოვიდეს.

შურას (სამტრედია) მეტად უმნიშვნელოა.

დევნილ სიძეს (ტაბანათი) მართლაც ახალი არაფერია თქვენს „ახალ არაფერში". თუ თქვენ წაიკითხავთ „ჩანგი", ალბად ნახავდით შიგ ამ ამბავს უკეთესად დაწერილს.

კონკურსი № 1.

ნახეთ სურათი პირველ გვერდზე, დაფიქრდით და გამოუგონეთ მას შესაფერისი წარწერა. დაჯილდოებული იქნება ორი წარწერა: ერთი — 30 მანეთით; მეორე — 20 მანეთით. ამის გარდა გამოცხადებული იქნება აგრეთვე ხუთი წარწერის ავტორები.

კონკურსის შედეგი გამოცხადდება „ტარტაროზი"-ს № 90-ში. ამოსჭერით აქვე დართული ტალონი, შეავსეთ იგი და გამოგვიგზავნეთ.

სურათის სათაური . . . .
სურათის წარწერა . . . .
. . . .
. . . .
. . . .
გვარი, სახელი და მამის სახელი . . . .
. . . .
სწორი მისამართი . . . .
. . . .
ხელობა (პროფესია) . . . .
. . . .

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ორი მამლაყინწა

გერმანია-პოლონეთის ურთიერთს შორის დამოკიდებულება ისევ გამწვავდა. შეწყდა მათ შორის სავაჭრო მოლაპარაკება. (დეპეშებიდან)

ჰინდენბურგი და პილსუდსკი (ერთმანეთს):

მართალია: ჩვენ ერთმანეთს ვემსგავსებით მეტად დიდათ,—
მაგრამ მაინც ერთმანეთში ვერ ვიქნებით ძმურად, მშვიდათ...

ალმასკომის 1-ლი სტამბა კამოს ქუჩა, 68.